

KURJER WARSZAWSKI

D. 10. Października. — Rok 1837.

Wtorek.

N° 269.

Jutro, Ś. Placyda.

JO. Feldmarszałek, X^{te} Warszawski, wczoraj wrócił z Skierniewic do Warszawy.

Rada Administracyjna zatwierdziła zapisy: z^up. 300 na wieczny fundusz dla kościoła w *Proboszczewicach*, przez niegdy Piotra *Cieszcowskiego*; a talarów 200 dla kościoła Ewang: w *Kaliszu* i talarów 100 dla ubogich tegoż wyznania, — niegdy *Wilhelming Kretschman* poczynione. — Rząd Gubernjalny Mazowiecki podał w całej obszerności do publicznej wiadomości d. 23 z. m. (5 b. m.) przez Dziennik swój Gubernjalny postanowienie Rady Admini: z d. 7/19 z. m., według którego, aresztanci defraudanci na zasadzie dotąd obowiązujących przepisów, skazani na areszt policyjny, publiczny, lub na odciadywanie w domu kary i poprawy, mają być pociągani do Spisu wojskowego według zasad już wskazanych decyzjami tejże Rady pod d. 19/31 Stycz: 1834 r. i 1/13 Czerw: r. b. co do więźni i aresztantów Sądowych wydaniami. — W żalu pogrążona Familja po zgonie ś. p. *Andrzeja Królikowskiego* b. Obywatela tutejszego, zeszłego z tego świata onegdaj w wieku 82 lat, zaprasza przyjaciół i znajomych na exportację ciała z domu własnego pod Nr 2928 przy ulicy Solec na smętarz Powązkowski, dziś o godz: 3ej z południa odbyć się mającą. — W wczorajszym ciągnięciu Loterii liczbo: wygrano wkanforze *Duwidsona* przy ulicy Senatorskiej obok handlu JP. *Dobrycza*, Terno na Nr 44, 67, 89 z^up. 2448, Ambo-solo na Nr 44, 37 z^up. 960, Extrakt deter: na Nr 44 z^up. 1072; w ogóle z mniejszemi wygranemi przeszło z^up. 4500. Losów kupnych do 4 klasy, jako też Losów na Dom Jasińskich zwany, w tymże kantorze nabyć można. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po 6tem przedstawieniu *Staraj Romantyczki* JPP. *Kudliera* i *Bogusławskiego*, apo 4tem *Przykazu* wszyscy.

(Ar. na.) W dniu 27 Sierpnia r. b. po krótkiej słabości zmarła na łonie swojej rodziny ś. p. *Jzabella* z *Murzynowskich Kruszcowska*, żona Kapitana Extr: w mieście Dobrzyniu. Nieubłagana śmierć wydarła ją zbyt wcześniej z grona familji i przyjaciół, którzy ją czule kochali. Wzorowa ta małżonka, łączyła w sobie najpiękniejsze przymioty duszy znamionujące, dobre serce, pobożność, moralność, w każdym postępowaniu sumiennosc i godność, w towarzyskim obcowaniu otwartosc, w pożyciu domowem skromność, w cierpkich przypadkach cierpliwość. Najlepsza matka, przyjaciółka szczerą, sąsiadka uprzejmą, zjednała dla siebie przyjaciół, poważanie i szacunek powszechny; osiadłszy z obowiązku iej męża w mieście Dobrzyniu, dzieliła z nim swoją troskliwość ku wychowaniu swych dzieci. Spoczywaj szanowny cieniu w przybytku przygotowanym dla sprawiedliwych, do uczczenia pamiątki twojej nie znajduję dostatecznych wyrazów, ale duch twój poniosł z sobą i długo jeszcze porywać będzie wiele smutnych wspomnień i żałosnych westchnień po stracie twojej, a grób twój skrapiać będą łzy uczuć i przyjaźni.

W opisach odbytych manewrów pod *Wozniesieńskiem*, znajduje się między innemi następujący: „CESARZ Jmć rozkazał wywołać niespodzianie do szyków całą jazdę. Pułki wsiadły na koni, w ciągu 10ciu minut uszłykowały się w kolumnie przed swoim obozem i niezwłocznie wyruszyły. N. PAN objechał dawną linią i wnet potem urządzone zostały baterje i rozpoczęto działowy ogień, wspierany atakami. Następnie cała linja ruszyła naprzód na przestrzeni kilku wiorst; kolumny ścisnęły się i artyllerja zaczęła nacierać z niepojętą szybkością. Dywizje kirysjerów, przeszedłszy po między atępami pierwszej linji, w okamgnieniu uszłyko-

wały się i wykonały kilka świetnych ataków rozwiniętym frontem. Korpus dragonów, zostających dotąd w wodwodzie, przeszedł na wskroś obu linii, zamienił się na piechotę i stanął w kolumny; potem wystąpił tirallierów, i, pod ich zastoną, uszykowawszy się do boju, odkrył nieustanny bataljowy ogień. Nakoniec dragony wsiedli na koń i cała jazda zwinęła się w kolumny. CESARZ Jmć, z licznym orszakiem przebiechawszy wszystkie linie wojska, raczył oświadczyć PP. Jenerałom, wyższego i niższego stopnia officerom SWOIE zupełne ukontentowanie.

W Poznaniu d. 24 z. m. zjawiła się cholera, do dnia 5 b. m. zachorowało osób 99 z nich umarło 49.

Anglja. — Xiążę Ludwik Bonaparte napisał do jednego ze swoich przyjaciół w Londynie, że zdrowie jego matki o wiele się polepszyło (?). — Granit do wzniesienia nowego pałacu parlamentowego, wydobywa się na wyspie Żersee; około 500 ludzi jest zajętych tą pracą. — Muzeum angielskie zostanie powiększone nowym salonek, gdzie będą wystawione pięknie utrzymywane i interesujące starożytności egipskie. — Dochód na kolei żelaznej do Birmingham, od 4 lipca do 2 wrześ. wynosił 1,858,480 zł., czyli w przecięciu po 200,000 zł. tygodniowo. — W ostatnim tygodniu z. m. powiększyła się znowu liczba umarłych w Londynie o 224. — Królowa niegła dla siebie łożę w teatrze Konwentgarden. — Pan Robert Pil zupełnie wrócił do zdrowia, i codziennie zajmuje się polowaniem na kuropatwy. — Schwytano już majtka, którego posadzaia o kradzież listów przeznaczonek do Hamburga. — Już kilka dzienników uważa, że Katolicyzm od niejakiego czasu rozszerza się nie tylko w Irlandji, lecz i w Anglji.

Niemcy. — Król Pruski mianował kupca Eszenburga w Meksyku, swoim Konsulem w temże mieście. — Panujący Xiążę Wilhelm Brunświcki wrócił do Brunświku z podróży do Mui-

chowa. — 28go z. m. odbyły się chrzciny nowo-narodzonego Xcia Hesk-Darmstadtzkiego który otrzymał imiona: Fryderyk Wilhelm Ludwik Karol. — Następcą tronu Pruskiego, wraz z swoją małżonką 29 z. m. przejeżdżał przez Mnichów do Tegernzee. — W Ostrode 29 z. m. smutny zdarzył się przypadek. U kupca handlującego prochem i żelastwem, ktoś z rana kupił sobie kilka futów prochu; beczka onego została na stole, a gdy po południu inny gość chciał kupić obcego, te spadły na ziemię, skutkiem uderzenia o gwoździ nakreślała się iskra, ta zapaliła kilka ziarenek prochu rozsypanych jeszcze na ziemi, ogień dostał się do beczki i okropna nastąpiła eksplozja. Wiele osób zostało ranionych, a szkody zład powstałe liczą na 12,000 zł. — Cholera w Berlinie ustaje.

Hiszpanja. — Zarjategui zdobył Lermę siłą 600 ludzi. — Sprzedaż naczyń kościelnych przyniosła 1,650,000 fr., a temi ma się wypłacać zaległy żołd żołnierzom. Królowa także kazała swoje srebro stopić, aby zawistnym nie dać powodu do uszczypliwych uwag. — Znowu biega wieść o zmianie Ministrów. Pan Bardaxi ma za sobą stronę Posłów angielskiego i francuz. — Jenerał Kwiroga wydał odezwę, w której oznajmia, że każdy z mieszkalców będzie rozstrzelany, gdy wyda konia wręce Karlistów.

Belgja. — Król ozdobił wielu officerów francuzkich orderem Leopolda, za wyświadczone usługi w jego armji. — Przy uroczystościach wrześniowych w Bruxelli, liczono do 50,000 widzów.

Francja. — Cesarsko-Rossyji: Jenerał Nordenfels 27 z. m. przybył do poselstwa rossyjskiego. — O kradzieżach popełnionych u Ministra Tjugot powzięto już niejakie ślady, i osoby podejrzane zostały uwieszone. — W pałacu Tulerji ustawiony jest nowy posąg dłuta Dawida, przedstawiający ranionego Filipemena. Powszechnie oddawiają nadzwyczajne pochwały

temu mistrzowskiemu dziełu — Ostatniego tygodnia umarło kilka osób w *Kapień*, z przyczyny mimowolnego otrucia się szkodliwymi grzybami. — Zjazd uczonych w *Mec* zakończył się balem, na którym znajdowało się 200 Dam; na rok przyszły zgromadzą się uczeni w *Klermą*. — Dotąd nie ma pewności o posagu Królowej *Marji*, wkrótce mającej się zaślubić. Królestwo *Belgiccy* 10 b. m. spodziewani są w *Paryżu*, a to na zaślubiny tejże Królowej. — Hiszpański Jenerał *Kordowa* wrócił z *Pau* do stolicy Francji. — Hrabia *Gonsaloni* oświadczył w pismach publicznych, że jego powrót do Europy bynajmniej nie jest złamaniem słowa danego Austrii. W akcie albowiem, który podpisał, jako przystaie na wygnanie do Ameryki, jest tylko wyrażonem, że w razie gdyby powrócie z Ameryki wpadł w ręce rządu austriackiego, wtedy tenże może go znów odesłać do więzienia na *Spielberg*; a to ieszcze nie dowodzi, że Hrabie mu zabroniony jest pobyt w innych krajach Europy. — W *Marsylii* cholera znówu nieco się była wzmogła, lecz wkrótce ustała. Mieszkańcy wracają już w prowincji do swoich domów, i spodziewać się należy, że wkrótce wszystko wróci do dawnego trybu. — Interesa papierami hiszpański na giełdzie paryskiej, trochę się ożywiły. — Mówią, że 2gi syn Królewski, *Xię Nemur*, ma zaślubić Xiężniczkę Niemiecką *Karolinę Sonderhausen*, religij protestanckiej, mającej teraz lat 21. — Znowu słysząc o przywróceniu lilji do herbu Królewskiego.

Turcja. — *Hafiz* Basza świeżo odniósł zwycięztwa w *Kurdystanie*, tak, iż prowincja ta może być uważaną za zupełnie uśmierzoną. Sultán tem zadowolony, przesał mu własnoręczne pismo, ze swoim portretem brylantami wysadzany. Znany *Rewendus* Bej który także był wysłany do *Kurdystanu*, aby użyć swego wpływu do uspokojenia powstańców, został już odwołany dla objęcia innego stosownego urzędu. — W 3 godziny po zachodzie słońca nie wolno teraz w *Stambule* wychodzić

na ulicę, każdy przytrzymany, zostaje odprawiony do więzienia. — Anglicy będący w służbie perskiej, wzbraniłi się należeć do wyprawy *Heratu*, którego władca jest wiernym sprzymierzeńcem Anglii, tak więc Szach pozbawiony dobrych dowódców, bez dostatecznych zapasów żywności i pieniędzy, pewno nie z wielką sławą tę wyprawę zakończy. — Poseł austriacki *Baron Stürmer*, Sekretarz legacyjny austriacki *P. Klecel*, i Tłumacz poselstwa, zostali ozdobieni orderem *Niszani Iftihar*. — Zaraza w stolicy ustała, ale za to zjawiała się cholera.

Rozmaitości. — Opera *Obera* pod tytułem: *Ambasadorka*, wkrótce mająca być przedstawioną w *Berlinie*, doszła już w *Paryżu* 8lgo przedstawienia. — W *Wirzburgu* i *Sztudgarcie* 29 z. m. z raną widziano łód na powierzchniach wody!! — Śpiewaczce *Grizy* zdarzył się smutny przypadek w *Birmingham*; przy jej wyjeździe z miasta zgromadził się niezliczony tłum ludzi, tak iż powóz niemógł ruszyć naprzód. Lokaj wtyle stojący, nieobeznany ze zwyczajami Anglików i troskliwy o bezpieczeństwo swojej pani, rzucił kij między ludzi, a nawet miał grozić pistoletem. Rozdrażnieni ludzie zaczęli rzucać kamieniami na powóz, i dopiero Policja zdołała wszystko przywrócić do porządku. Pani *Grizy* tak się tem przestraszyła, że nawet nie chciała wstąpić do *Londonu* i prosto zjechała do *Dorru*. Śpiewaczka ta podarowała 4,000 zł: na szpital w *Birmingham*, z summy którą otrzymała z uroczystości muzycznej. — *Fantazja*, *kaprys* i *kokieterja* nie mają synonimów. *Fantazja* powstała przez bystrość wyobraźni, *kaprys* przez upor umysłu a *kokieterja* chociażby temu przeczo, przez instynkt serca. Sprzączka z szczególną wstążką na kapeluszu jest *fantazją*; na wierzchu włosów *kaprysem* a na szyi *kokieterją*. — *Xiążę Artemberg* jest niewiedomy, jednakże może on używać niektórych zabaw, do których zwykle wzrok koniecznie jest po-

arzewny. Najbardziej zadziwiającem jest to, że grywa w *wiśla* i *lombra* równie jak widomy, a to iak następuje: na stoliku gry ustawiona jest przy nim mała, ozdobna machina, podobna do czworogranistej szkatulki. Na powierzchni machiny znajdują się 4 rzędy sztyftów, dających się wysuwać i zsuwać za pomocą łatwego mechanizmu. Każdy z rzędów oznacza kartę, równie iak każdy z sztyftów oznacza kolor. Skoro więc karty są rozdane, porządkuie to ieden z jego sekretarzy, wysuwa podług tego sztyftu; Xiążę dotyka się ręką powierzchni, i palcami poznaje iakie ma karty i iakiiego są koloru. Teraz gra się zaczyna. Spółgrający wymieniają karty iakie wyrzucają, a Xiążę z równą pewnością bez żadnego błędu wyrzuca kartę odpowiednią. Dowcipny ten wynalazek został przez niego samego uczyniony; a może powyższy opis będzie pożądanym dla innych niewidomych.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Strasiński Wawrz: Dzie: z Jackinowa; Brzozowski Sewe: Dzie: z Kozmina; Suchocki Jan Dzie: z Białocina; Wawrzecki Jan Dzie: z Błonia; Kisielnicki Stanisław Dzie: z Stawisk; Mroczkowski Joachim Dzie: z Korytnicy.

DONIESIENIA.

W Składzie A. F. Augustyńskiego przy ulicy Senatorskiej na przeciw OO. Reformatorów Nr 468/9, dostać można każdego czasu MASSY w wszelkich kolorach do froterowania, posadзки i podłóg, także FARBEK niebieskiej płynnej do bielizny, KADZIDŁA Berlińskiego do sypania na gorącą blachę, KADZIDŁA Królewskiego, także płynnego i papierowego, ostatnie trzymające nad świecą przyjemną woń wydaje, ATRAMENTU Czarne, Atramentu do znaczenia bielizny, WODY Kolonńskiej w kwartowych butelkach, w półkwartowych, Wody Lawendowej, LAKIERU kopalowego chińskiego, MASSY do smarowania pojazdów zamiast tłustości, PORTERU kosz bez butelek po zł. 6.

 Podpisany, na honor donieść Szanownej Publiczności, iż w jego FARBARNI przyjmują się do farby wszelkie kolory materji, sukna, merynosy, musliny, tyłtyki, zargęza za trwałość koloru, oraz nadać more, dekatyzuie i wywabia plamy z sukna i materji; niemniej przyjmie do prania chustki, szale francuzkie, kazmirowe. Mieszka pod

Nr 2647 Lit: B, przy ulicy Mariensztadt idąc do Kurca Łazienek. Jan Billion.

 KAWIARNIA dawniej eksystująca przy ulicy Elektoralnej na przeciw Banku, została przeniesioną na ulicę Przejazd pod Nr 649, w domu P. Naimskiego, otworzoną zostanie Dziś.

W zeszłą Niedzielę wieczorem zgubiono Krzyż Polski Virtuti militari, 3go stopnia, złoty. Znalazca raczy oddać za nagrodą do Drukarni Kurjera.

PANTALJON mahoniowy, nowy, osześciu okławkach, jest do sprzedania przy ulicy Sto Jańskiej pod Nro 18, na 1m piątrze od tytu.

WETERYNARZ przybyły z Wileńskiej Akademji do tutejszej Stolicy, pragnie poświęcić swoje usługi Szanownej Publiczności, zwłaszcza Obywatelom na wsi zamieszkającym, szczególnie gdzie ospa na Owce panuje a nawet osiadłby na prowincji gdyby tylko w okolicy miał dostateczną praktykę. Mieszka przy ulicy Leszno pod Nr 655, w oficyynie na dole po prawej stronie. Alexander Bütnep.

Ostrzeżenie. Gdy spostrzedz się dały fałszywe pisma z fałszywymi również moimi podpisami, za któremi na moie imie pieniądze brano, ostrzegam przeto niniejszem każdego, ażeby nikt na podobne pisma pieniędzy nikomu dla mnie nie dawał, lecz owszem zgłaszającego się, lub raczej przynoszącego takowe pismo, ażeby przytrzymać i mnie o tem zaraz zawiadomić raczył. W. Tworowski, przy ulicy Czerniakowskiej Nr 2994.

Wczoraj wyciągnięte Nra 67.—14.—77.—89.—44.

Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w południe 9.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Nienawisć karbień*. Wznowiona komedja: *Eraszka Kotka*. W 2giej sztuce 3ci wstęp J. Panny *Radzyńskiej*.

ORKIESTRA WROCŁAWSKA dziś w Salu Tab Ogródzie na Fokalu.

Dziś w wieczór SEKSTET Kurzątkowskiego odegra między innemi sztukami nowemi, Wspomnienie Kuław, Mazur w 5ciu częściach z koda, kompozycji P. J. T. *Dobrzyńskiego*, w Lokalu u Jamroszyńskiego przy ulicy Senatorskiej i Nowo Senatorskiej w narożnym domu W. Bogk Nr 477 Lit: A.

Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Trebnickiej Nr 627 na 1m piątrze, będzie grany nowy SEKSTET.

Zapowiedziana piękna MUZYKA w domu Grassowa, dla nagłej słabości pierwszej Śpiewaczki, nie mogła być wykonaną, lecz wkrótce spodziewamy się tych nader przyjemnych śpiewów Alpejskich i Tyrejskich; oraz wyborowego grania na Skrzypcach przez 14to Ięnią Paniełkę.